

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.II.1.085/2021/6.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Somogyi Gábor, a tanács elnöke
Dr. Boros Tibor, előadó bíró
Dr. Sebe Mária, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2022. március 9.
Az ügy tárgya: ittas járművezetés vétsége és más bűncselekmények
Terhelt: ...
Elsőfok: Szeghalmi Járásbíróság, 3.B.90/2019/45., ítélet, tárgyalás,
2020. szeptember 10.
Másodfok: Gyulai Törvényszék 4.Bf.174/2020/14., végzés, nyilvános ülés
2021. március 23.
Harmadfok: -
Az indítvány előterjesztője: a terhelt
Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria az ittas járművezetés vétsége és más bűncselekmények miatt ... terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Szeghalmi Járásbíróság 3.B.90/2019/45. számú ítéletét és a Gyulai Törvényszék mint másodfokú bíróság 4.Bf.174/2020/14. számú végzését hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] I. 1. A Szeghalmi Járásbíróság a 2020. szeptember 10-én meghozott 3.B.90/2019/45. számú ítéletében a terheltet ittas járművezetés vétsége [Btk. 236. § (1) bekezdés], zaklatás

vétsége [Btk. 222. § (2) bekezdés a) pont], becsületsértés vétsége [Btk. 227. § (1) bekezdés a) pont] és garázdaság vétsége [Btk. 339. § (1) bekezdés] miatt, halmazati büntetésül 1 év 3 hónap fogház fokozatú szabadságvesztésre, 1 év 8 hónap közötti járművezetéstől eltiltásra és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a terhelt a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Egyben elrendelte a Karcagi Járásbíróság 3.B.216/2017/13. számú ítéletével a terhelttel szemben kiszabott – eredetileg végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett – 8 hónap börtönbüntetés végrehajtását.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a terhelt és védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan a büntetés enyhítése végett jelentett be fellebbezést.

[3] A fellebbezéseket elbírálvá a Gyulai Törvényszék mint másodfokú bíróság a 4.Bf.174/2020/14. számú, 2021. március 23-án meghozott végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[4] 2. A jogerős ítéleti tényállásnak a felülvizsgálati indítvány anyagi jogi kifogással érintett része (III. tényállási pont) szerint a terheltet az általa 2019. november 6. napján, 21 óra 11 perc körüli időben elkövetett ittas járművezetés vétsége miatt előállították a rendőrkapitányságra. Ezt követően orvosi rendelőbe kísérte őt tanú 1 rendőr főtörzsszáslós és tanú 2 rendőr zászlós, orvosi vizsgálat céljából, mert a vádlott azt hangoztatta, hogy a vele szemben használt bilincs sérülést okozott a kezén.

[5] A rendelőben tanú 3 mentős és tanú 4 mentőtiszt fogadta őket. A vádlott már a vérnyomásmérés során nyugtalankodott, az első mérés nem is sikerült. Mikor a második mérésre sor került, a mentőtiszt – látva a vádlott csuklóját – azt a kijelentést tette, hogy „ez a sérülés semmi”. Erre a vádlott indulatos lett, letépte a karjáról a vérnyomásmérőt, majd felállt és kiabálni kezdett a vizsgálatot végző mentőtiszttel. A vádlott fenyegetőleg lépett tanú 4 irányába, de a rendőrök közéjük álltak. A vádlott viselkedése azt a benyomást keltette a mentőtisztben, hogy őt bántalmazni akarja. A vádlott a szitkozódás közepette szándékosan belerúgott abba a székbe, amelyen korábban ült; a rúgása miatt a szék felborult.

[6] A vádlott viselkedése miatt a mentőtiszt megtagadta tőle az orvosi ellátást, mert azonnali beavatkozásra nem volt szükség.

[7] A vádlott ittas állapotban, dolog elleni erőszakot alkalmazva, támadólag lépett fel az orvosi rendelőben. A cselekménye a váróban és a pihenőben is észlelhető volt: tanú 5 szakápoló és gépkocsivezető a hangoskodásra figyelemmel ment be a vizsgálóba. A vádlott kihívóan közösségellenes, erőszakos cselekménye alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást, riadalmat keltsen.

[8] **II.** A jogerős ítélet ellen a terhelt terjesztett elő perújítási indítványként megnevezett, de tartalma szerint felülvizsgálati indítványt.

[9] A terhelt indítványa indokolásában arra hivatkozott, hogy tanú 2-t 2019. december 19-én hallgatta ki sértett tanúként a rendőrkapitányság. A sértett magánindítványos nyilatkozatát csak a kihallgatás során szerezte be a nyomozó hatóság a bűncselekménytől számított 40 nap, illetve a sértett által készített hivatalos feljegyzéstől számított 36 nap elteltével.

[10] Így a sértett által előterjesztett magánindítvány elkésettnek minősül. Ennek alapján pedig az eljárás megszüntetésének lett volna helye a zaklatás és a becsületsértés vétségét illetően. Tanú 2 sértett ugyanis az elkövető kilétével már az elkövetés napján, 2019. november 6-án tisztában volt, s a sértett rendőr jelentése alapján az a hatóságnak tudomására is jutott.

[11] Az elsőfokú és a másodfokú bíróság is tévedett a magánindítvány joghatályos voltát illetően, ugyanis azt kellett volna megállapítaniuk, hogy a magánindítvány hiányzik, és a Be. 378. § (4) bekezdése alapján nem pótolható.

[12] Sérelmezte a terhelt indítványában azt is, hogy a terhére megállapított garázdaság vétsége tekintetében tényállási elem hiányzik. A kihívó közösségellenesség ugyanis nem került megállapításra, azt még a gyanúsításában sem közölték. Az elkövetés helyszíne az orvosi rendelő épületében található orvosi vizsgáló szoba. A helyszín – orvosi szoba jellegéből adódóan – egy elzárt helyiség, oda csak az ott dolgozók engedélyével lehet bemenni vagy bent tartózkodni, az a közösség számára nem nyitva álló helyiség.

[13] A bizonyítási eljárás hiányosságát mutatja, hogy sem a helyszín megtekintése, sem helyszíni szemle nem történt, így fényképmelléklet, helyszínvázlat, helyszínrajz sem állt a bíróságok rendelkezésére.

[14] Az elkövetés ideje is kizárja a közösség jelenlétét, mert az esemény éjszaka, zárt épületben történt, s ezt tanúvallomás is alátámasztja.

[15] Tanú 4 úgy nyilatkozott, hogy az orvosi ügyeletre csak úgy lehet bemenni, hogy az ellátásra érkezők az ajtóban csöngetnek, és csak ezt követően engedik be az orvosi ügyeletre. Ez alapján teljesen ki van zárva, hogy bárki észlelhette volna közvetlenül vagy közvetve a terhelt cselekményét. Így a reális esélye sem állt fenn, hogy a közösségellenességet észlelhette volna más, nagyobb számú közösség.

[16] A bizonyítékok alapján a megbotránkoztatás, vagy riadalomkeltésre alkalmasság távoli reális esélye sem állt fenn.

[17] Az esemény időpontjában a gyanúsítotton kívül 2 fő kísérést végrehajtó rendőr, tanú 4 mentőorvos, tanú 5 mentőápoló és tanú 3 mentőápoló volt az épületben, akiket az eljárás során tanúként is kihallgattak. Tanú 4 és tanú 3 ellentmondásainak feloldására a nyomozóhatóság, illetve az ügyészség a szembesítést meg sem kísérelte annak ellenére, hogy a vallomásaikban jelentős ellentmondás van. Sem tanú 4, sem tanú 5, sem tanú 3 a terhelttől nem hallott olyan kijelentést, amely a tényállásban rögzítésre került.

[18] A Kúria eseti döntései is alátámasztják, hogy az ügyben a tényállási elemek kétséget kizáróan nem állapíthatók meg, s a másodfokú bíróság a fellebbezés elbírálása során a garázdaság bűncselekmény tekintetében beadott bizonyítékokat érdemben nem vizsgálta, végzésében nem is érintette.

[19] Mindezekre tekintettel nem volt megfelelő az első- és másodfokú bíróság bizonyítékértékelő és tényállásmegállapító tevékenysége, így nem állapítható meg, hogy a járásbíróság által kihirdetett bűnösség miként és hogyan alakult ki.

[20] Az indítvány szerint a magánindítvány hiányára tekintettel a zaklatás és a becsületsértés vonatkozásában az eljárás Btk. 31. § (1) bekezdése szerinti megszüntetésének, míg a garázdaság tekintetében – mivel a cselekmény nem bűncselekmény, hanem szabálysértés – szintén az eljárás megszüntetésének van helye.

[21] A Legfőbb Ügyészség a BF.1152/2021/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben alaposnak, részben viszont törvényben kizártnak, részben pedig alaptalannak tartotta.

[22] A másodfokú bíróság határozatában indokát adta annak, hogy a zaklatás vétsége tekintetében előterjesztett magánindítványt miért nem tekintette elkésztetnek; eszerint a magánindítványt lényegében a Be. 378. § (4) bekezdésében foglaltakra hivatkozással tekintette joghatályosnak. A másodfokú bíróság okfejtése azonban e vonatkozásban téves. Jelen esetben közvérdra üldözendő bűncselekmény – ittas járművezetés vétsége – miatt indult büntetőeljárás a terhelt ellen. A nyomozás elrendelését követően állapította meg a nyomozó hatóság, hogy a terhelt azon cselekménye, hogy a rendőr sértettet jogszerű intézkedése során fenyegette, szidalmazta, alkalmas lehet a becsületsértés és a zaklatás bűncselekményének megállapítására.

[23] Ezt követően 2019. november 14. napján rendelte el a nyomozó hatóság becsületsértés vétségének gyanúja miatt a nyomozást.

[24] A sértett 2019. december 19-én történt kihallgatása során terjesztett elő magánindítványt a zaklatás és a becsületsértés miatt. Nincs azonban nyoma a jegyzőkönyvben annak, hogy a nyomozó hatóság a sértettet magánindítványra vonatkozó nyilatkozattételre felhívta volna.

[25] Ilyen felhívás hiányában a Be. 378. § (4) bekezdésében foglaltak nem alkalmazhatók, a magánindítvány előterjesztésére nyitva álló határidő vonatkozásában a Be. 378. § (3) bekezdése az irányadó.

[26] Az iratokból megállapíthatóan a sértett a bűncselekménnyről és egyben az elkövető kilétéről 2019. november 6. napján szerzett tudomást, így a magánindítvány előterjesztésére nyitva álló egy hónap határidőt e naptól kell számítani. E határidő 2019. december 6. napján lejárt, ezért az ezt követően előterjesztett magánindítvány elkésztett.

[27] Tanú 2 rendőr zászlós a terhelttel szemben tett intézkedéséről 04070/6794/2019.id. számon, 2019. november 6. napján tett jelentést. Ez valamennyi, a terhelt által aznap megvalósított és később marasztalás alapjául szolgáló cselekményének ténybeli alapjait rögzítette, így azt is, hogy a terhelt a sértett és családtagjai megverésével fenyegetőzött. Tanú 2 rendőr zászlós sértettnek a rendőri jelentés elkészítése hivatali feladata volt annak tudatában, hogy az abban foglaltak alapján büntetőeljárás indul majd a terhelt ellen.

[28] A rendőri jelentésből ki kellett volna tűnnie annak, hogy az ittas járművezetés vétségén túl, illetve a garázdaság vétsége és becsületsértés vétségén is túl, a sérelmére elkövetett zaklatás vétsége tekintetében is kezdeményezni kívánja a terhelt felelősségre vonását. Ilyen nyilatkozatot azonban a rendőri jelentés nem tartalmaz.

[29] A Btk. 222. §-ában meghatározott zaklatás bűncselekményének vonatkozásában azonban a magánindítvány elkésztése a Btk. 30. § a) pontjából következően a büntetőjogi felelősségre vonás akadályát eredményezi.

[30] Tekintettel arra, hogy a magánindítvány hiányzik és az a Be. 378. § (4) bekezdése alapján nem pótolható, a Be. 567. § (1) bekezdés g) pontja szerint a bíróságnak az eljárást meg kellett volna szüntetni. Ezt azonban az eljáró bíróság téves jogi álláspontjára visszavezethetően elmulasztotta. E vonatkozásban a Legfőbb Ügyészség a felülvizsgálati indítványt alaposnak tartotta.

[31] A jogerős ítéletben megállapított tényállás alapján a terhelt cselekményével a társadalmi együttélés szabályaival leplezetlenül, nyíltan, gátlástalanul szembehelyezkedett, a közösségi együttélés szabályait semmibe vette. Magatartása közvetlenül és durván sértette a cselekményt észlelők nyugalmát, de legalábbis alkalmas volt arra. Erre figyelemmel a garázdaság törvényi tényállását maradéktalanul megvalósította.

[32] Ennek alapján a felülvizsgálati indítvány a garázdaság vétsége miatti bűnösség megállapítását sérelmező részében alaptalan.

[33] A felülvizsgálati indítvány a bíróság bizonyítékértékelő tevékenységét, a tényállás mikénti megállapítását sérelmezi, ezáltal a tényállás megalapozottságát vitatja. A felülvizsgálati indítvány e részeiben törvénynél fogva kizárt.

[34] Mindezek alapján a Legfőbb Ügyészség arra tett indítványt, hogy a Kúria a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen, a Be. 663. § (2) bekezdése alapján, a Szeghalmi Járásbíróság 3.B.90/2019/45. számú ítéletét és a Gyulai Törvényszék 4.BF.174/2020/14. számú végzését a zaklatás vétsége miatti bűnösséget megállapító részében helyezze hatályon kívül, és a zaklatás vétsége miatti eljárást szüntesse meg, míg egyebekben a támadott határozatokat hatályukban tartsa fenn.

[35] **III.** A terhelt felülvizsgálati indítványa nem alapos.

[36] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen és a jogerős bírósági határozatban rögzített tényállás alapulvételével, kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[37] A Be. 649. § (2) bekezdése taxatív felsorolja azon eljárási szabálysértéseket, amelyek felülvizsgálat alapjául szolgálhatnak.

[38] A Be. 649. § (2) bekezdés b) pontjának I. fordulata alapján valóban felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság határozatát magánindítvány hiányában hozta meg. A terhelt indítványa alapján tehát a Kúria a felülvizsgálati eljárást lefolytatta.

[39] Előre bocsátja, hogy a magánindítvány kérdését csak a zaklatás vétsége tekintetében vizsgálta; a becsületsértés vétsége vonatkozásában ugyanis osztotta a Legfőbb Ügyészség álláspontját. A Btk. 231. § (2) bekezdése szerint a 221-228. §-ban meghatározott bűncselekmény csak magánindítványra büntethető, kivéve, ha a 227. §-ban meghatározott bűncselekményt rendvédelmi szerv tagjának sérelmére követik el. Mivel a jelen esetben a terhelt a becsületsértés vétségét rendvédelmi szerv tagjának sérelmére követte el, e bűncselekmény magánindítvány hiányában is büntethető.

[40] Zaklatás miatt azonban – a fent írt szabályozás alapján – ebben az esetben is valóban csak joghatályos magánindítvány esetén van helye büntetőjogi felelősségre vonásnak.

[41] A Be. 378. § (1) bekezdése szerint magánindítványra üldözendő bűncselekmény esetén csak a jogosult indítványára indítható meg vagy folytatható a büntetőeljárás.

[42] A (2) bekezdés szerint magánindítványnak kell tekinteni a magánindítvány előterjesztésére jogosult feljelentését és bármely olyan nyilatkozatát, amely szerint az elkövető büntetőjogi felelősségre vonását kívánja.

[43] A (3) bekezdés arról rendelkezik, hogy a magánindítványt attól a naptól számított egy hónapon belül kell előterjeszteni, amelyen a magánindítványra jogosult a bűncselekményről tudomást szerzett. A (4) bekezdés szerint ha a nyomozás megindítását követően derül ki, hogy a cselekmény magánindítványra üldözendő, a magánindítvány előterjesztésére jogosult nyilatkozatát be kell szerezni. Ebben az esetben a (3) bekezdésben meghatározott határidőt attól a naptól kell számítani, amelyen a magánindítványra jogosult a felhívásról tudomást szerzett.

[44] A felülvizsgálati indítvány azt panaszolta, hogy a tanú 2 sértettnek már 2019. november 6-án tudomására jutott a sérelmére elkövetett becsületsértés és zaklatás, illetve az elkövető kiléte, azonban a magánindítványát csak elkéssetten, 2019. december 19-én terjesztette elő. A felülvizsgálati indítvány azt rögzíti (2. oldal. 2. bekezdés), hogy „a bűncselekmény a sértett rendőr jelentése alapján már 2019. november 6. napján a hatóság tudomására jutott. Tanú 2 2019. december 19. napon történt kihallgatása során is csak azt nyilatkozta, hogy zaklatás és becsületsértés miatt magánindítványt terjesztett elő.”

[45] A felülvizsgálati indítványban foglaltakkal ellentétben a másodfokú bíróság végzésében (indokolás [8] és [9] bekezdés) vizsgálta a sértett által előterjesztett magánindítvány joghatályos voltát. Ennek eredményeként rögzítette, hogy a sértett magánindítványa nem késett el, így az eljárásnak magánindítvány hiányában történő megszüntetésére nincs ok.

[46] Tanú 2 rendőr zászlós a terhelttel szemben tett intézkedéséről 04070/6794/2019.id. számon, 2019. november 6. napján tett jelentést. Ez a rendőri jelentés az ittas járművezetésen és a garázdaságon kívül a terhelt terhére rótt becsületsértés és zaklatás (2. oldal 7. bekezdés)

ténybeli alapjait is rögzítette, így azt is, hogy a terhelt a sértett és családtagjai megverésével, megveretésével, megbüntetésével, munkahelyéről történő kirúgásával fenyegetőzött, illetve a rendőri intézkedés miatt, a rendőri mivoltában illetve becsületsértő kifejezésekkel. A Kúria osztotta a Legfőbb Ügyészség azon álláspontját, hogy tanú 2 rendőr zászlós sértettnek a rendőri jelentés elkészítése hivatali feladata volt, s ezt annak tudatában tette meg, hogy az abban foglaltak alapján büntetőeljárás indul majd a terhelt ellen.

[47] A rendőri jelentés alapján a rendőrkapitányság bűnügyi osztályának vezetője ittas járművezetés vétsége miatt 2019. november 7-én elrendelte nyomozást. Ezt követően a sértett rendőri jelentését 2019. november 13-án megvizsgálta a rendőrkapitányság rendészeti osztálya, s egy hivatalos feljegyzésben rögzítették, hogy a tanú 2 által készített rendőri jelentés alapján a terhelt cselekménye alkalmas lehet becsületsértés vétsége és zaklatás büntette gyanújának megállapításra. A rendőrkapitányság bűnügyi osztályának vezetője 2019. november 14-én a becsületsértés vétsége vonatkozásában nyomozást rendelt el.

[48] A tanú 2 által készített rendőri jelentés a rendőri intézkedés menetét, eseményeit rögzítette, s abból a célból készült, hogy annak alapján az arra jogosult felettesei a szükséges intézkedéseket megehessék. A rendőri jelentés ebben a vonatkozásban a feljelentés joghatásával esik egy tekintet alá. A jelentés szó szerint valóban nem tartalmaz olyan, a Be. 378. (2) bekezdésében előírt nyilatkozatot, amely szerint a sértett az elkövető büntetőjogi felelősségre vonását kívánja, de annyiban feljelentésnek tekintendő, hogy Btk.-ban írt bűncselekmények tényállási elemeinek megfeleltethető terhelti cselekvőséget hoz az intézkedésre jogosult felettes tudomására. A jogi végzettséggel nem rendelkező rendőr sértettől nem várható el, hogy tisztában legyen azzal, hogy a Btk. mely bűncselekmények esetén kívánja meg az eljárás lefolytatásának feltételeként magánindítvány megtételét, és az milyen tartalmú nyilatkozatot kíván meg. Ez a nyomozó hatóságnak a nyomozás elrendeléséről döntő tagjától – a feljelentés (jelentés) megismerését követően – várható el.

[49] A sértett által készített rendőri jelentés több alkalommal került értékelésre, s ennek a következménye, hogy az ittas járművezetés vétsége és a becsületsértés vétsége miatt két különböző időpontban (2019. november 7-én és 2019. november 14-én) került sor a nyomozás elrendelésére.

[50] A Kúria osztotta a Gyulai Törvényszék másodfokú végzésben írt álláspontját, mely szerint következetes a bírói gyakorlat abban, hogy a Be. 378. § (4) bekezdésének hatálya alá esik, ha a büntetőügyben eljáró hatóságnak az ügygel kapcsolatos jogi értékelése változik, és jut arra a következtetésre, miszerint a cselekmény magánindítványra büntetendő. A hatóság mulasztása, a kioktatás, a felhívás elmulasztása tehát nem eshet a magánindítvány előterjesztésére jogosult terhére, ezért ilyenkor a magánindítvány a Be. 378. § (4) bekezdés második mondata szerint előterjeszthető és pótolható.

[51] Ugyanígy nem eshet a jogosult terhére, ha a feljelentés nyomán a hatóság a nyomozás elrendelését is elmulasztja. Ennek kapcsán mutat rá a Kúria, hogy téves a Legfőbb Ügyészség azon álláspontja, hogy a tanú 2 sértett által 2019. december 19-én tett magánindítvány nem esik a Be. 378.§ (4) bekezdése alá, és ezért elkésztnek minősül, mert a nyomozó hatóság nyilatkozattételre nem hívta fel. A nyomozó hatóság felhívása a jogvesztő határidő megnyílását jelenti, amelynek elmulasztása azt eredményezi, hogy a magánindítvány nem pótolható.

[52] Jelen esetben a sértett a sérelmére elkövetett bűncselekményt a tudomására jutását követően – az elkövetőt megnevezve – nyomban az intézkedésre jogosult felettese tudomására hozta. Ez tartalmilag a büntetőjogi felelősségre vonás iránti indítvány. Nyilvánvalóan nem lehet elkészt egy közvádra üldözendő bűncselekmények esetén az a magánindítvány, melyet a sértett a nyomozás elrendelése, s a hatóság felhívása nélkül/előtt terjesztett elő.

[53] A jogalkotó megfontolása a felhívásra kötelezés kapcsán ugyanis az volt, – túl azon, hogy a kioktatás, a felhívás elmulasztása ne essen a magánindítvány előterjesztésére jogosult terhére – hogy a feljelentését megtevő sértett számára ilyen felhívás hiányában nyilvánvalóan nem magától értetődő egy újabb – az elkövető felelősségre vonását célzó – nyilatkozat megtétele. Ennek a felhívásnak a hiányában az eljárás megszüntetésének nincs helye (BH 1995.561., BH 2001.58., BH 2001.508., BH 2014.10.).

[54] Tanú 2 sértettnek a rendőrkapitányságon 2019. december 19-én történt kihallgatása során – a jegyzőkönyv tanúsága szerint a nyomozó hatóság felhívása nélkül előterjesztett – magánindítványa elkésettnek nem minősül, így nem eredményezheti a zaklatás vétsége miatt indult büntetőeljárásnak a Be. 567.§ (1) bekezdés g) pontja alapján való megszüntetését.

[55] A felülvizsgálati indítványban a garázdaság vétsége vonatkozásában előadott sérelmeket illetően a Kúria előre bocsátja, hogy a felülvizsgálatban megkerülhetetlen szabály, miszerint a Be. 650. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható. Ennek megfelelően a Be. 659. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó, a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye.

[56] A tényállás irányadó jellege azt jelenti, hogy a felülvizsgálat során nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Következésképp a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható.

[57] A felülvizsgálat során tehát a jogerős határozatban megállapított tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése nem vizsgálható, az eljárt bíróságok által levont jogi következtetések – így a bűnösség megállapításának és a cselekmény jogi minősítésének – helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével bírálható el (BH 2004.102.).

[58] Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a – minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül – kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására.

[59] Ebből következően a felülvizsgálat során a tényállás helyessége, az ítélet megalapozottsága, a bizonyítékok értékelése nem bírálható felül. A jogerős ítéletben rögzített tényállás nem változtatható meg.

[60] Jelen esetben a felülvizsgálati indítvány azt sérelmezte, hogy a nyomozás hiányosságokat mutat, mivel nem volt helyszíni szemle, nem állt rendelkezésre helyszínvázlat, helyszínrajz, fényképmelléklet. Sérelmezte a terhelt, hogy tanúvallomásokat az eljáró bíróságok tévesen értékelték, az ellentmondások feloldására (tanú 4 és tanú 3 tanúvallomása vonatkozásában) kísérletet sem tettek. A bizonyítási eljárás során beszerzett és értékelt bizonyítékok alapján az elsőfokú és másodfokú bíróság is tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a garázdaság tényállásának konjunktív feltételei megállapíthatóak.

[61] A garázdaság vonatkozásában a felülvizsgálati indítvány részben a tényállás megalapozottságát, a bizonyítékok mikénti mérlegelését támadta, ami a Be. 650. § (2) bekezdésében írtak alapján törvényben kizárt.

[62] Az indítvány azon érve pedig nem alapos, miszerint a terhelt cselekménye annak helyszínére és időpontjára tekintettel csak szűk körben volt észlelhető és ezért a kihívó közösségellenesség – mint a garázdaság törvényi tényállási eleme – hiányzik.

[63] A garázdaság tényállási eleme nem a nagy nyilvánosság előtti, hanem a kirívóan közösségellenes elkövetés. A kihívóan közösségellenes erőszakos magatartás, amely alkalmas

arra, hogy másokban megbotránkoztatást vagy riadalmat keltsen, akkor is megvalósítja a garázdaságot, ha ezt az elkövetéskor nem észlelik többen (BH 1982.501.I., BH 1980.122.).

[64] Jelen esetben a terhelt a kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartását egy egészségügyi intézményben tanúsította, amit a két előállító rendőr és három egészségügyi dolgozó észlelt, ugyanakkor észlelhette volna bárki más, esetlegesen ott tartózkodó dolgozó vagy egészségügyi ellátásra beengedett személy is. A terhelt arra való tekintet nélkül fejtette ki erőszakos magatartását, hogy azt hányan – jelen esetben öten – észlelték. A garázdasághoz megkívánt kihívó közösségellenesség akkor állapítható meg, ha a terhelt az együttélés szabályainak leplezetlen, gátlástalan semmibevevésével valósítja meg a cselekményét (BH 2007.283.I.).

[65] Jelen esetben ez maradéktalanul megvalósult. Ezért a bíróság jogerős ítéletében törvényesen állapította meg a terhelt bűnösségét garázdaság vétségében.

[66] A Kúria a Be. 649. § (2) bekezdése szerinti olyan további felülvizsgálati okot, melynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles, nem észlelt.

[67] IV. Ekként a Kúria a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a megtámadott határozatokat a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

[68] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont második fordulata kizárja.

[69] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 656. § (4) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételtén vagy más jogosult által azonos tartalommal előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2022. március 9.

Dr. Somogyi Gábor s.k. a tanács elnöke, Dr. Boros Tibor s.k. előadó bíró, Dr. Sebe Mária s.k. bíró